Γυμνάσιον Κυρηνείας

Το Γυμνάσιο της Κερύνειας, φάρος της ελληνικής παιδείας και σημαντικό πνευματικό κέντρο ολόκληρης της επαρχίας, απέκτησε τη δική του στέγη το 1953 με βάση κληροδότημα του Γεωργίου Λοϊζίδη και άλλες χορηγίες.
Από το 1918 είχε λειτουργήσει η Ανωτέρα Ελληνική Σχολή Κυρηνείας, αρχικά ως διτάξια, που σταδιακά, από το 1925, άρχισε να συμπληρώνεται σε πεντατάξιο γυμνάσιο που έφερε την ονομασία Ημιγυμνάσιον Κυρηνείας.
Με Βασιλικό Διάταγμα της εξόριστης τότε στο Κάιρο ελληνικής κυβέρνησης τον Ιούλιο του 1944, το Γυμνάσιον Κυρηνείας αναγνωρίστηκε ως ισότιμο με τα άλλα ελληνικά γυμνάσια, με ισχύ από τη σχολική χρονιά 1943 - 1944, τη χρονιά που ανέλαβε ως γυμνασιάρχης ο Κλεάνθης Γεωργιάδης. Από την αρχή της ίδρυσής του το Γυμνάσιο είχε την τύχη να έχει γυμνασιάρχες και καθηγητές μερικούς από τους πιο εξέχοντες πνευματικούς ανθρώπους της Κύπρου.

The Kyrenia Gymnasium

Το ξενοδοχείο Sea View, την εποχή που στέγαζε το Γυμνάσιον Κυρηνείας

Από το 1944 μέχρι το 1953 το Γυμνάσιον Κυρηνείας στεγαζόταν στο ξενοδοχείο Sea View, ιδιοκτησία του Κώστα Κατσελλή, στην ακτή Κίμωνος. Ένας από τους ορόφους του τότε χρησιμοποιείτο ως οικοτροφείο, που στέγαζε πολλούς μαθητές από άλλες περιοχές.

The first Kyrenia Gymnasium in Sea View Hotel

Δημόσια Εμπορική Επαγγελματική Σχολή

Το 1934 Ιδρύθηκε από την Νιόβη Δημητριάδου Φράγκου σχολή με την αρχική ονομασία Ανωτέρα Αγγλική Σχολή Κυρηνείας, η οποία στεγαζόταν σε ιδιόκτητο οίκημα. Το 1954 μετονομάστηκε σε Ανωτέρα Εμπορική Σχολή Κυρηνείας και όταν αναγνωρίστηκε ως δημόσιο σχολείο το 1962 πήρε την ονομασία Δημόσια Εμπορική Σχολή Κυρηνείας και στεγάστηκε στο κτήριο του «Σεβερείου».

The Public Commercial and Vocational High School of Kyrenia

«Σεβέρειος» παιδική εξοχή

Κτίστηκε το 1953 με δωρεά του Δημοσθένη Σεβέρη. Βρίσκεται στο ύψωμα που δεσπόζει στο δρόμο προς το ξωκκλήσι της Παναγίας της Γλυκιώτισσας, στα δυτικά, σε μικρή απόσταση από την πόλη. Πριν την τουρκική εισβολή φιλοξενούσε τους θερινούς μήνες πολλά παιδιά από τη Λευκωσία.

«Severios» children summer cump at Glykiotissa

Γιορτή του Κατακλυσμού στο λιμάνι της Κερύνειας

Μεγάλη πάνδημη λαϊκή παραδοσιακή γιορτή στην Κερύνεια από τα πιο παλιά χρόνια ήταν η γιορτή του Κατακλυσμού. Άρχιζε από το Σάββατο των Ψυχών, συνέχιζε την Κυριακή της Πεντηκοστής και κορυφωνόταν τη Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος, τη Δευτέρα του Κατακλυσμού, όπως λέγεται.

Από τον 19ο αιώνα υπάρχουν μαρτυρίες ότι αρχικά οι καπετάνιοι της Κερύνειας γιόρταζαν τον Κατακλυσμό με αγώνες που οργάνωναν με τα καράβια τους, ποιος θα φτάσει πρώτος να μπει στο λιμάνι και να είναι ο νικητής. Από τις αρχές του 20ού άρχισαν να αναλαμβάνουν τις γιορτές τα διάφορα σωματεία, το Λαϊκόν Κέντρον, ο Γυμναστικός Σύλλογος Πράξανδρος, ο Σύλλογος Αποφοίτων Γυμνασίου Κερύνειας, ΣΑΓΚ και κατά τη δεκαετία του 1960 το Δημαρχείο της Κερύνειας. Γίνονταν πολλά θαλασσινά αγωνίσματα, όπως το αγώνισμα του ολισθηρού ιστού, το κατάρτιν, όπως το έλεγαν οι παλιοί Κερυνειώτες, το κυνήγι της πάπιας, το μάζεμα των μήλων στο νερό και αγώνες λεμβοδρομίας και κολύμβησης. Το βράδυ της Δευτέρας γινόταν μεγάλη εκδήλωση με διαγωνισμούς λαϊκών χορών, λαϊκών τραγουδιών και τσιαττισμάτων, αρχικά στην πλατεία του τελωνείου, στο παλιό γυμναστήριο και αργότερα στο γήπεδο του Πραξάνδρου, εκτός από μερικά χρόνια (1960-1963) που η γιορτή γινόταν στον εσωτερικό ανοικτό χώρο του κάστρου της Κερύνειας.

«Kataklysmos» celebrations at Kyrenia harbour

Ανθεστήρια στην Κερύνεια

Στο γήπεδο του Πραξάνδρου τα τελευταία χρόνια της δεκαετίας του 1950 και τα πρώτα της δεκαετίας του 1960 γιορτάζονταν κάθε Άνοιξη τα Ανθεστήρια από τα σχολεία και τα σωματεία της πόλης. Εκτός από την παρέλαση αρμάτων και ομάδων που έφεραν λουλούδια υπήρχε και καλλιτεχνικό πρόγραμμα με ελληνικούς χορούς.

Flower festival at the «Praxandros» stadium

Γυμναστικές μαθητικές επιδείξεις

Από τις εκδηλώσεις των σχολείων της Κερύνειας που συγκέντρωναν πάντοτε πολύ κόσμο ήταν οι γυμναστικές επιδείξεις στο τέλος του χρόνου, που γίνονταν αρχικά στο «Σεβέρειον», στην αυλή του Παρθεναγωγείου, στην αυλή της Αστικής Σχολής, στο παλιό γυμναστήριο και αργότερα στο γήπεδο του Πραξάνδρου.

Athletic activities of Kyrenia Schools

Παγκύπρια Έκθεση Ανθέων Κερύνειας

Το 1967 ο Λαογραφικός Όμιλος Κερύνειας διοργάνωσε υπό την αιγίδα του Δημαρχείου Κερύνειας την πρώτη Έκθεση Ανθέων στο Δημοτικό Σχολείο της πόλης. Τα εκθέματα ήταν φυτά σε γλάστρες, κομμένα άνθη σε ανθοδοχεία, καλλιτεχνικές διευθετήσεις λουλουδιών, λαχανικά, από τα οποία βραβεύονταν τα καλύτερα σε κάθε είδος από ειδική κριτική επιτροπή. Γίνονταν περίπου εξήντα διαγωνισμοί. Συγχρόνως γίνονταν και διαγωνισμοί ιδιωτικών και σχολικών κήπων. Παράλληλα με την έκθεση ανθέων, γινόταν και έκθεση κυπριακού βιβλίου, έκθεση έργων λαϊκής τέχνης, έκθεση έργων ζωγραφικής, αγγειοπλαστικής, γλυπτικής, κυπριακών πετρωμάτων, ενώ στην αυλή του σχολείου πάντοτε διοργανωνόταν καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Η Έκθεση Ανθέων από την αρχή σημείωσε μεγάλη επιτυχία, με πολλούς επισκέπτες απ' όλη την Κύπρο, και καθιερώθηκε ως Παγκύπρια Έκθεση Ανθέων. Διεξαγόταν μέχρι το 1974 κάθε χρόνο το Σάββατο και την Κυριακή του Θωμά. Για την Κερύνεια ήταν η γιορτή της Άνοιξης, των λουλουδιών και ουσιαστικά ένα μεγάλο πολιτιστικό γεγονός για την πόλη.

Kyrenia Pancyprian Flower Show

Η Τρυπητή

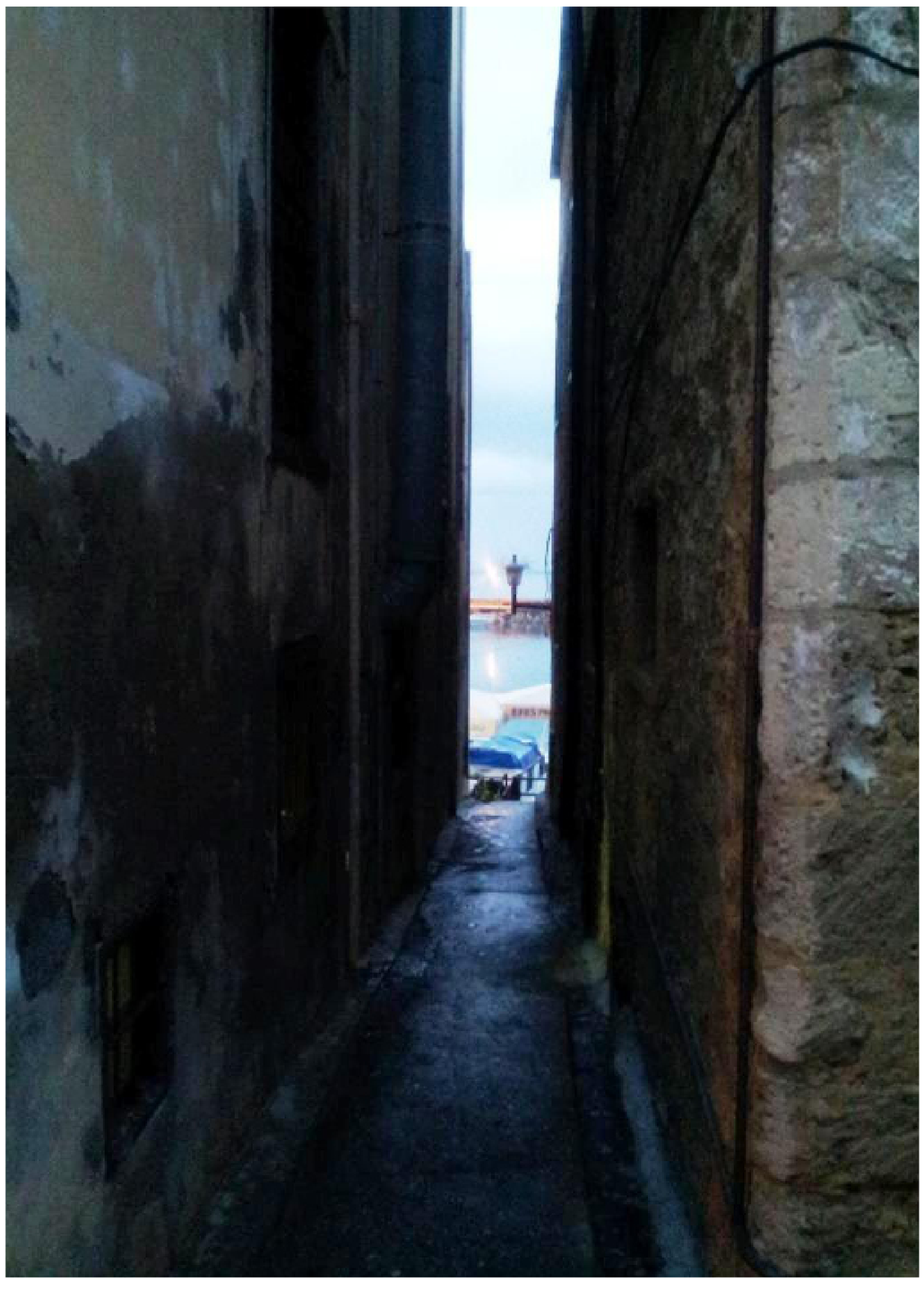

Τρυπητή ονομαζόταν το στενό και πολύ γραφικό πέρασμα από την παλιά πόλη, την Κάτω Κερύνεια, προς το λιμάνι, το οποίο βρισκόταν στα βόρεια της εκκλησίας της Χρυσοπολίτισσας. Στους Κερυνειώτες ήταν πολύ γνωστή η παράδοση ότι όποιος ξένος περνούσε από την Τρυπητή θα έμενε για πάντα στην Κερύνεια.

The «Trypiti» narrow-passage at Kyrenia harbour

Το φρούριο του Αγίου Ιλαρίωνα

Το φρούριο και η εκκλησία του Αγίου Ιλαρίωνα βρίσκονται στην ομώνυμη κορυφή της οροσειράς του Πενταδάκτυλου, που υψώνεται πάνω από την Κερύνεια. Η κορυφή πήρε το όνομά της από τον Άγιο Ιλαρίωνα τον Νέο που ασκήτεψε εκεί. Από τον λαό η κορυφή αυτή ονομάζεται Άης Λαρκός.
Σύμφωνα με την παράδοση εκεί υπήρχε στα αρχαία χρόνια ιερό της Αφροδίτης. Αργότερα, τη βυζαντινή εποχή, κτίστηκε εκκλησία και οχυρό. Τον ΙΓ΄ αιώνα ενισχύθηκε από τους Λουζινιανούς το παλιό βυζαντινό φρούριο, το οποίο εχρησιμοποιείτο και ως οχυρωματικό έργο και ως χώρος διαμονής της βασιλικής οικογένειας, κυρίως κατά τους θερινούς μήνες. Ουσιαστικά από τον αιώνα αυτό το φρούριο αρχίζει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ιστορία του τόπου.
Με τον Άγιο Ιλαρίωνα συνδέονται πολλές λαϊκές παραδόσεις. Στις πιο πολλές κυριαρχεί η μορφή της μεσαιωνικής αρχόντισσας της Κύπρου, της Ρήγαινας, και το ίδιο το φρούριο ονομάζεται και «Τα εκατόν σπίδκια της Ρήγαινας».

St Hillarion castle